

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 10.9.2021
COM(2021) 575 final

2018/0247 (COD)

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU

podle čl. 294 odst. 6 Smlouvy o fungování Evropské unie

týkající se

**postoje Rady k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady o nástroji předvstupní
pomoci (NPP III) na období 2021–2027**

(Text s významem pro EHP)

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU

podle čl. 294 odst. 6 Smlouvy o fungování Evropské unie

týkající se

postoje Rady k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady o nástroji předvstupní pomoci (NPP III) na období 2021–2027

(Text s významem pro EHP)

1. SOUVISLOSTI

Datum předání návrhu Evropskému parlamentu a Radě (dokument COM(2018) 465 final – 2018/0247 (COD))	14. června 2018
Datum stanoviska Výboru regionů	6. prosince 2018
Datum stanoviska Evropského hospodářského a sociálního výboru	12. prosince 2018
Datum dohody Výboru stálých zástupců o částečném mandátu k jednání	19. března 2019
Datum přijetí postoje Evropského parlamentu (zpráva)	27. března 2019
Datum prvního třístranného jednání	12. prosince 2019
Datum druhého třístranného jednání	12. června 2020
Datum dohody Výboru stálých zástupců o doplněném částečném mandátu k jednání	28. října 2020
Datum třetího třístranného jednání	4. prosince 2020
Datum čtvrtého (závěrečného) třístranného jednání	2. června 2021
Datum politické dohody ve Výboru stálých zástupců	30. června 2021
Datum hlasování výboru AFET Evropského parlamentu o schválení kompromisní dohody	1. července 2021
Datum přijetí postoje Rady v prvním čtení	7. září 2021

2. CÍL NÁVRHU KOMISE

Nástroj předvstupní pomoci (NPP III) je klíčovou složkou souboru nástrojů Unie pro spolupráci se západním Balkánem a Tureckem v rámci víceletého finančního rámce (VFR) na období 2021–2027.

Obecným cílem nástroje NPP III je podpořit Albánskou republiku, Bosnu a Hercegovinu, Island, Kosovo*, Černou Horu, Republiku Severní Makedonie, Republiku Srbsko a Tureckou republiku při přijímání a provádění politických, institucionálních, právních, správních, sociálních a hospodářských reforem, které jsou zapotřebí k tomu, aby tito příjemci dosáhli souladu s hodnotami Unie a postupně se sbližovali s pravidly, normami, politikami a postupy Unie (dále jen „*acquis*“) s ohledem na budoucí členství v Unii, a přispívat tak k jejich společné stabilitě, bezpečnosti, míru a prosperitě.

Nástroj předvstupní pomoci NPP III má tyto specifické cíle:

- a) posilovat právní stát, demokracii, dodržování lidských práv a základních svobod, mimo jiné prostřednictvím podpory nezávislého soudnictví, posílené bezpečnosti a boje proti korupci a organizované trestné činnosti, dodržování mezinárodního práva, svobody sdělovacích prostředků a akademické svobody a prostředí příznivého pro občanskou společnost, podporovat nediskriminaci a toleranci; zajistit dodržování práv příslušníků menšin a prosazování rovnosti žen a mužů a zlepšit řízení migrace, včetně správy hranic a řešení nelegální migrace, jakož i řešení nuceného vysídlování;
- b) zvyšovat účinnost veřejné správy a podporovat transparentnost, strukturální reformy a řádnou správu věcí veřejných na všech úrovních, a to i v oblasti zadávání veřejných zakázek a státní podpory;
- c) utvářet pravidla, standardy, politiky a postupy příjemců uvedených v příloze I v souladu s pravidly, standardy, politikami a postupy Unie a posilovat regionální spolupráci, usmíření a dobré sousedské vztahy, jakož i mezilidské kontakty a strategickou komunikaci;
- d) posilovat hospodářský a sociální rozvoj a soudržnost se zvláštním důrazem na mladé lidi, mimo jiné prostřednictvím politik v oblasti kvalitního vzdělávání a zaměstnanosti, podporou investic a rozvoje soukromého sektoru se zaměřením na malé a střední podniky, zemědělství a rozvoj venkova;
- e) posilovat ochranu životního prostředí, zvyšovat odolnost vůči změně klimatu, urychlovat přechod na nízkouhlíkové hospodářství, rozvíjet digitální ekonomiku a společnost a posilovat udržitelnou konektivitu ve všech jejích rozměrech;
- f) podporovat územní soudržnost a přeshraniční spolupráci napříč pozemními a námořními hranicemi, včetně nadnárodní a meziregionální spolupráce.

Celkový dohodnutý finanční rámec činí 14,162 miliardy EUR (v běžných cenách).

* Tímto označením nejsou dotčeny postoje k otázce statusu a označení je v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN 1244/1999 a se stanoviskem Mezinárodního soudního dvora k vyhlášení nezávislosti Kosova.

3. PŘÍPOMÍNKY K POSTOJI RADY

Postoj Rady plně odráží dohodu dosaženou v rámci třístranných jednání. Mezi nejdůležitější změny, které Rada ve srovnání s návrhem Komise zavedla, patří:

- *Pokud jde o rozpočet:*
 - pozměněný rozpočet pro tento nástroj v souladu se závěry Evropské rady z července 2020¹ a s poměrnou úpravou částek, které nejsou v závěrech výslovně členěny,
 - odkaz na příspěvek ke změněnému celkovému výdajovému cíli VFR ve výši 30 % výdajů z rozpočtu EU na podporu cílů v oblasti klimatu,
 - zvýšení výdajového cíle na opatření v oblasti klimatu na 18 % s cílem zvýšit tento podíl do roku 2027 na 20 %,
 - doplnění odkazu na cíl přispět k výdajovému cíli víceletého finančního rámce na podporu cílů v oblasti biologické rozmanitosti ve výši 7,5 % v roce 2024 a 10 % v letech 2026 a 2027.
- *Pokud jde o prvky nařízení týkající se řízení:*
 - další akt v přenesené pravomoci v roce 2021, zahrnující specifické cíle a prioritní oblasti tematické spolupráce (týkající se: právního státu, základních práv a demokracie; řádné správy věcí veřejných, sbližování právních předpisů, dobrých sousedských vztahů a strategické komunikace; územní a přeshraniční spolupráce, ochrany a zvyšování kvality životního prostředí, posilování dostupnosti a kvality vzdělávání, odborné přípravy a celoživotního učení na všech úrovních a poskytování podpory kulturnímu a tvůrčímu odvětví a sportu, posilování kvalitní zaměstnanosti a přístupu na trh práce, podpory sociální ochrany a začleňování a boje proti chudobě),
 - zopakování hlavních bodů tematických priorit pomoci (přílohy II a III) v člancích,
 - prohlášení Komise o zahájení geopolitického dialogu s Evropským parlamentem (úplné znění je uvedeno v příloze),
 - začlenění usnesení Evropského parlamentu a sdělení Komise do politického rámce.
- *Úprava a pozastavení pomoci*
 - doplnění bodu odůvodnění a dodatečného ustanovení o možnosti upravit a/nebo pozastavit pomoc v případě výrazné regrese nebo trvalého nedostatečného pokroku ze strany příjemců NPP III v oblasti dodržování demokracie, lidských práv a právního státu. Prohlášení Komise upřesní, že ustanovení čl. [7a odst. 5] respektuje pravomoci Komise při provádění programů Unie a plnění rozpočtu Unie obecně a že jimi nejsou dotčeny pravomoci, které jí byly svěřeny Smlouvami a finančním nařízením, pokud jde o pozastavení pomoci Unie poskytované třetím zemím.

¹ [EUCO 10/20, CO EUR 8, CONCL 4](#)

- *Finanční ustanovení nástroje*
 - doplnění několika výjimek z obecného křížového odkazování na ustanovení nařízení o nástroji pro sousedství a mezinárodní spolupráci (NDICI), které slouží k zajištění společných prováděcích pravidel pro většinu programů okruhu 6. Cílem těchto výjimek je více zviditelnit některé způsoby spolupráce, jako je nepřímé řízení s přijímajícími zeměmi (IMBC), rozpočtová podpora a ustanovení o viditelnosti.
- *EFSD+ (Evropský fond pro udržitelný rozvoj plus)*
 - upřesnění obsažené v jednom z článků ohledně správních struktur, které budou Komisi poskytovat poradenství při řízení operací EFSD+ týkajících se západního Balkánu. S ohledem na odkaz investičního rámce pro západní Balkán umožňuje článek 11 subjektům mimo EU, které se účastní společného fondu pro západní Balkán, zapojit se do řízení těchto operací. V prohlášení Komise bude připomenuta poradní povaha strategické rady investičního rámce pro západní Balkán (úplné znění je uvedeno v příloze).
- *Názvy příjemců*
 - bylo dohodnuto používat ústavní názvy příjemců, s výjimkou Kosova, kde bude použita terminologie dohody o stabilizaci a přidružení mezi EU a Kosovem.
- *Doba trvání / datum použitelnosti*
 - článek 1 a pozměněný článek 19, kterými se zavádí nástroj na období víceletého finančního rámce 2021–2027 v článku 1 („předmět“), s ustanovením o zpětné použitelnosti ode dne 1. ledna 2021 bez konečného data v článku 19 („vstup v platnost“).
- *Migrace*
 - odkaz na migraci v rámci cíle NPP III, který se týká právního státu, demokracie a základních práv. Dohoda o znění, které má být použito při odkazování na nelegální migraci („řešit“), a o zahrnutí „mobility pracovních sil“ do bodu odůvodnění o hospodářském a sociálním rozvoji.
- *Viditelnost*
 - posílení několika dalších aspektů s cílem zohlednit odlišnou povahu a oblast působnosti NPP, jakož i některé povinnosti příjemců NPP III.
- *Cíle nařízení*
 - reorganizace specifických cílů, zejména za účelem zdůraznění priorit Komise, konkrétně Zelené dohody pro Evropu, konektivity a digitalizace.
- *Programové zásady*
 - zdůraznění znění článku 7 týkajícího se pomoci příjemcům a programového přístupu založeného na rovnováze mezi hodnocením výkonnosti a zásadou spravedlivého podílu.

Dohoda zachovává cíle původního návrhu Komise a úroveň jeho ambicí a poskytuje při provádění nových pravidel dostatečnou flexibilitu. Komise proto výše uvedené změny podpořila.

4. ZÁVĚR

Komise podporuje výsledky interinstitucionálních jednání, a přijímá tudíž postoj Rady.

5. PROHLÁŠENÍ KOMISE

Komise učinila tři jednostranná prohlášení, která jsou uvedena v dodatku.

DODATEK

Prohlášení Komise

Prohlášení Evropské komise týkající se geopolitického dialogu s Evropským parlamentem o nástroji předvstupní pomoci (NPP III)

„Evropská komise, vědoma si funkcí politické kontroly Evropského parlamentu stanovených v článku 14 Smlouvy o Evropské unii, se zavazuje vést mezi oběma orgány geopolitický dialog na vysoké úrovni o provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/XXX, kterým se zřizuje nástroj předvstupní pomoci (NPP III). Tento dialog by měl umožnit výměnu názorů s Evropským parlamentem, jehož postoje k provádění NPP III budou plně zohledněny při plném respektování schopnosti Komise provádět tento nástroj v souladu s jejími institucionálními povinnostmi.

V rámci geopolitického dialogu budou projednány obecné směry provádění NPP III, včetně plánování před přijetím programového rámce NPP III a programových dokumentů a konkrétních témat, jako je pozastavení pomoci příjemci, pokud soustavně nedodržuje zásady demokracie, právního státu, řádné správy věcí veřejných či nedodržuje lidská práva a základní svobody.

Geopolitický dialog bude strukturován takto:

- i) dialog na vysoké úrovni mezi komisařem pro sousedství a rozšíření zastupujícím Komisí a Evropským parlamentem;
- ii) stálý dialog na úrovni vyšších úředníků s pracovními skupinami výboru AFET s cílem zajistit odpovídající přípravu dialogu na vysoké úrovni a kroků navazujících na tento dialog.

Dialog na vysoké úrovni se bude konat nejméně dvakrát ročně. Jedno zasedání se může časově shodovat s předložením návrhu ročního rozpočtu Komisí.

**Prohlášení Evropské komise o úpravě/pozastavení pomoci podle čl. 8 odst. 5 nařízení
Evropského parlamentu a Rady 2021/XXX ze dne XX/XX/2021, kterým se zřizuje
nástroj předvstupní pomoci (NPP III)**

Evropská komise se domnívá, že ustanovení čl. 8 odst. 5 respektuje pravomoci Komise při provádění programů Unie a plnění rozpočtu Unie obecně, pokud jím nejsou dotčeny pravomoci, které jí byly svěřeny Smlouvami a finančním nařízením, pokud jde o pozastavení pomoci Unie poskytované třetím zemím.

**Prohlášení Evropské komise o poradní povaze strategických rad podle článku 12
nařízení Evropského parlamentu a Rady 2021/XXX ze dne XX/XX 2021, kterým se
zřizuje nástroj předvstupní pomoci (NPP III)**

Evropská komise připomíná, že jak je stanoveno v článku 12 nařízení o NPP III, strategická rada investičního rámce pro západní Balkán (WBIF) je **poradním orgánem** Komise. To je v souladu s článkem 33 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/947 ze dne 9. června 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa, který odkazuje na strategické rady WBIF a EFSD+. Tyto strategické rady nemají v oblasti plnění rozpočtu EU rozhodovací pravomoci. Z toho bude vycházet jednací řád strategické rady WBIF.